

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 18.

Vydána dne 14. srpna 1945.

O B S A H:

(35.—37.) **35.** Dekret presidentský o přechodném omezení výplat vkladů u peněžních ústavů (peněžních podniků) v pohraničním území. — **36.** Dekret presidentský o plnění závazků znějících na říšské marky — **37.** Nařízení o zřízení Poštovní spořitelny, pobočky v Brně.

35.
**Dekret presidentský
ze dne 31. července 1945**

o přechodném omezení výplat vkladů u peněžních ústavů (peněžních podniků) v pohraničním území.

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Peněžní ústavy a peněžní podniky mající sídlo v pohraničním území zemí České a Moravskoslezské, jakož i pobočky říšskoněmeckých peněžních ústavů a peněžních podniků tamtéž, nesmějí vyplatit ani účetně převést během jednoho týdne více než

a) 5% z pohledávky v běžném účtu podle jeho stavu dne 31. července 1945; nedosahuje-li však těchto 5% částky 1.500 K, pak nejvýše tuto částku;

b) 500 K z vkladu na vkladní knížku (vkladní list) nebo na pokladniční poukázku.

(2) Dosáhnou-li výplaty pro jednoho věřitele ze všech jeho běžných účtů a vkladních knížek, vkladních listů nebo pokladničních poukázk, provedené podle odstavce 1, výše 100.000 K, mohou být další výplaty konány jen, prokáže-li věřitel hodnovérně rádný způsob nabytí uložených částelek. Směrnice o tomto průkazu vydá ministerstvo financí.

(3) Výplaty se dějí jen, předloží-li právnické osoby výplatní list a fyzické osoby listek pro domácnost pro přídely potravin. Výplaty se poznamenávají na těchto průkazech. Výplatní list pro právnické osoby vydává podle směrnic ministerstva financí příslušný místní národní výbor.

§ 2.

(1) Výplata (převod) částky vyšší, než stanoví § 1, jest přípustna, je-li žádost hodnovérně věřitelem (vkladatelem) doložena, jen:

a) na platy a mzdy zaměstnanců ve vlastním podniku věřitelově nebo k placení nájemného (pachtovného) věřitelem;

b) z běžných účtů vedle volné částky, uvedené v § 1, odst. 1, písm. a), dalších 30% z pohledávky podle stavu dne 31. července 1945 během čtyř týdnů k obnovení provozu podniku nebo během téže doby dalších 20% k udržení provozu podniku;

c) na placení daní a veřejných dávek, tuto výplatu jest však peněžní ústav povinen provést přímo příslušnému výběrcímu úřadu,

d) z běžných účtů státu;

e) z běžných účtů zemí, okresů, obcí, veřejnoprávních sociálně pojišťovacích ústavů a jiných veřejnoprávních korporací a fondů na nezbytné nutné platy, za předpokladu, že nemají jiných volných prostředků a že poukazy podepiši vedle osob, ustanovených k nakládání s těmito účty, také oprávnění zástupci těchto svazků územní samosprávy, korporací a fondů,

f) na placení pojistného v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění, jakož i na placení pojistných prémii soukromým pojišťovnám;

g) z peněz uložených bezprostředně na příkaz soudu nebo soudem,

h) z peněz uložených národními správci nebo jinými podobnými zmocnenci (pověřenci), dále advokáty, veřejnými notáři nebo vnucebnými správci, pokud jich tito potřebují, aby vyhověli soudním opatřením nebo rozhodnutím.

(2) Výplata (převod) vyšší částky jest rovněž přípustna, je-li prokazatelně věřitelem (vkladatelem) peněžní ústav a doloží-li hodnoveně, že jí nezbytně potřebuje, aby mohl své vlastní věřitele (vkladatele) uspokojiti podle tohoto dekretu a plniti nezbytné povinnosti z převzatých úvěrových závazků.

(3) Výplata (převod) částek vyšších než podle ustanovení § 2, odst. 1, písm. b) připuštěných, jest dovolena, jde-li prokazatelně o prostředky nezbytně nutné pro obnovení provozu podniku národnohospodářsky důležitého, na zaplacení dopravného, jakož i na opatření surovin a zboží pro věřitelův podnik v obvyklém rozsahu, a za předpokladu, že po hotové prostředky věřitelovy na to nestačí. Na výplatu této vyšší částky nemá však věřitel nárok.

§ 3.

Omezením podle tohoto dekretu nepodléhají:

a) výplaty pohledávek v běžném účetě a vkladů na vkladní knížky (vkladní listy) nebo na pokladniční poukázky, které vznikly, pokud se týká, byly uloženy dne 1. srpna 1945 nebo později;

b) výplaty částek, které mohly být, avšak nebyly věřitelem (vkladatelem) požadovány podle § 1;

c) převody z běžného účtu na běžný účet u téhož peněžního ústavu, avšak převedené částky, pokud přesahují míru stanovenou v § 1 a § 2, odst. 1 a 2, zůstávají vázány podle tohoto dekretu;

d) účetní převody záležející v tom, že peněžní ústav převede s běžného účtu nebo z vkladní knížky splatnou pohledávku svého věřitele na vlastní účet, aby uhradil splatné závazky téhož věřitele vůči sobě.

§ 4.

Právo peněžního ústavu (peněžního podniku) trvati na smluvené výpovědní lhůtě nebo na jiných ujednáních, která jsou pro něj přízni-vější, není ustanoveními v §§ 1 až 3 dotčeno.

§ 5.

(1) Výplaty (převody) podle předchozích ustanovení nejsou přípustny osobám státně nespolehlivým.

(2) Takovými osobami jest rozuměti:

a) osoby národnosti německé nebo maďarské s výjimkou těch, které prokáží, že zůstaly

věrny československé republice, nikdy se ne-provinily proti národům českému a slovenskému a bud' se cinně zúčastnily boje za její osvobození anebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, nebo

b) osoby, které vyvíjely činnost, směřující proti státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, demokraticko-republikánské státní formě, bezpečnosti a obraně československé republiky, které k takové činnosti podněcovaly nebo jiné osoby svésti hleděly a zámerně podporovaly jakýmkoli způsobem německé a maďarské okupanty,

c) osoby právnické, u nichž se použije obdobně zásad uvedených v písm. a) a b) s výjimkou těch, do nichž jest zavedena národní správa podle dekretu prezidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb.

(3) Pro výplatu (převody) vkladů osobám státně nespolehlivým platí zvláštní předpisy.

§ 6.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby učinil vhodná opatření k tomu účelu, aby umožnil peněžním ústavům (peněžním podnikům) splnit jejich závazky v korunové měně. Zároveň se zmocňuje, aby podle poměru na peněžním trhu vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení sazby a částky uvedené v §§ 1 a 2 přiměřeně zvýšil nebo snížil.

(2) Ministerstvo financí se zmocňuje, aby v případech naléhavé hospodářské potřeby povolilo výjimky z ustanovení §§ 1 až 3.

(3) Vvržení žádosti o povolení takové výjimky, jakož i jiné úřední úkony, jsou osvobozeny od dávek za úřední úkony ve všechn správních.

§ 7

(1) Orgán peněžního ústavu (peněžního podniku) nebo jeho národní správce či člen národní správy po případě jiný pověřenec nebo zmocněnec, který vědomě poruší předpisy tohoto dekretu výplatou (převodem) osobě státně nespolehlivé nebo výplatou vyšší než přípustné částky, anebo je vědomě obchází poskytnutím úvěru na vklad, u peněžního ústavu (podniku) uložený (t. zv kompenzačního úvěru), či jiným způsobem, nebo

kdo vědomě nesprávným nebo neúplným údajem skutkových okolností, zejména v žadosti podané podle § 6, nebo předložením podvržených dokladů vyláká výplatu (převod) osobě státně nespolehlivé nebo výplatu vyšší, než tento dekret připouští,

bude potrestán, nejde-li o čin, který jest přísněji trestný podle jiných předpisů, za těžký duchodkový přestupek pokutou až do desetinásobku nedovoleně vyplacené částky, a nelze-li tuto částku zjistit, pokutou až do 1,000,000 K.

(2) Také pokus trestních činů uvedených v odstavci 1 je trestný.

(3) Je-li peněžitý trest, uložený podle tohoto dekretu, nedobytný, nastoupí místo něho náhradní trest vězení od jednoho dne do jednoho roku. Náhradní trest vězení se stanoví jeden den za 100 K až 300 K podle míry provinění a podle duchodových, majetkových a jiných osobních poměrů vinníka.

(4) Na upuštění od trestního řízení nemá obviněný právního nároku.

(5) Trestnost přestupků se promlouvuje za 3 roky počínajíc dnem, kdy byl přestupek spáchan.

(6) Duchodkové soudy a úřady rozhodující o přestupečích hodnotí provedené důkazy podle volného uvážení.

(7) Jinak platí o stíhání a trestání přestupků ustanovení duchodkového trestního zákona z r. 1835 s doplňky a nařízeními k němu vydanými.

§ 8.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1945 a platí v zemích české a Moravskoslezské; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v r.

Dr. Šrobár v r.

36.

Dekret presidenta republiky ze dne 2. srpna 1945

o plnění závazků znějících na říšské marky.

K návrhu vlády ustanovuji.

§ 1.

(1) Peněžité závazky znějící na říšské marky, pokud trvají dne 1. srpna 1945, je dlužník povinen splnit v korunách v poměru 1 říšská marka = 10 korun, mají-li toho dne věřitel

i dlužník své bydliště anebo sídlo na území země české nebo Moravskoslezské. U filiálek, závodů a representací cizozemského podniku rozhoduje v tom směru jejich sídlo.

(2) Bez zřetele na ustanovení odstavce 1 je dlužník povinen splnit v korunách v poměru 1 říšská marka = 10 korun peněžité závazky znějící na říšské marky, které trvají dne 1. srpna 1945.

1. je-li věřitelem některá pokladna československého státu anebo jiné veřejnoprávní korporace anebo jejich fond, ústav, podnik nebo jiné zařízení na území země české nebo Moravskoslezské, ačli nejde o závazky z cenných papírů cizozemských; nebo
2. pochází-li z vkladů na vkladní knížky u peněžních ústavů a peněžních podniků na území země české nebo Moravskoslezské, počítajíc i to filiálky cizozemských ústavů a podniků na uvedeném území, nebo
3. jsou-li zajištěny zástavním právem na nemovitosti ležící na území země české nebo Moravskoslezské.

(3) O plnění peněžitých závazků z pojistných smluv jakéhokoliv druhu, znějících na říšské marky, budou dány ustanovení zvláštní; až do jich vydání je dlužník oprávněn plnit v korunách v poměru 1 říšská marka = 10 korun.

§ 2.

(1) O dluhopisech na majitele, znějících na říšské marky, a jejich kuponech, které byly vydány dlužníky se sídlem na území země české nebo Moravskoslezské, platí ustanovení § 1, odst. 1, jen pokud je vlastník, který má bydliště nebo sídlo na uvedeném území, zároveň s místopřísežným prohlášením, že dluhopisy byly jeho vlastnictvím již dne 1. srpna 1945, složí do 31. srpna 1945 u některého peněžního ústavu v zemi české nebo Moravskoslezské do vázané úschovy pro Pražskou súčtovací banku v Praze. Banka vydá ukladateli osvědčení, že dluhopis byl dne 1. srpna 1945 vlastnictvím osoby s bydlištěm nebo sídlem na území země české nebo Moravskoslezské.

(2) Vázanou úschovu podle odstavce 1 lze uvolnit s povolením Národní banky československé.

§ 3.

Předchozími ustanoveními zůstávají nedotčena obmezení stanovená platnými předpisy co do nakládání s nepřátelským majetkem a co do placení závazků vůči osobám státně nespolehlivým.

§ 4.

Sazby v říšských markách, stanovené právními předpisy, kterých se přechodně ještě používá, přepočtou se na korunu v poměru 1 říšská marka = 10 korun.

§ 5.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1945 a platí jen v zemích České a Moravskoslezské, provedou jej ministři spravedlnosti a financí.

Dr Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Stránský v. r. Dr. Šrobár v. r.

37.

Vládní nařízení

ze dne 24. července 1945

o zřízení Poštovní spořitelny, pobočky v Brně.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 2, odst. 4 zákona ze dne 23. září 1930, č. 143 Sb., o Poštovní spořitelně:

§ 1.

V Brně zřizuje se pobočný ústav Poštovní spořitelny s názvem Poštovní spořitelna, pobočka v Brně. Zahájení její činnosti vyhlásí ministr pošt v Úředním listě.

§ 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr pošt spolu s ministrym vnitra, financí, spravedlnosti, průmyslu, vnitřního obchodu a zemědělství.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Ursiny v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Duriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.,
tiež za min. Masaryka.

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.